

Ezechiel 37,1-14

Milá sestro, bratře, prorok byl vyveden na planinu zaplněnou kostmi. Musela se zde odehrát velká bitva, boj, ze kterého nezbylo mnoho živých. Jakoby snad nezůstal vůbec nikdo, kdo by mrtvé pohřbil. Ti zemřelí pak - slovy Bible - „nebyli připojeni ke svému lidu“. Když nebyli pohřbeni, nebyli připojeni ke svému lidu a to znamená, že se nemohou dočkat žádného vzkříšení. Prorok byl vyveden na planinu, na které se nejde ubránit nejde hrůze, nejde cítit nic, než beznaděj. Kam oko dohlédne je vidět jenom smrt a zmar.

Biblický obraz nám může připomenout různé situace. Nejspíš jsme každý z nás takovou chvíli aspoň jednou v životě prožili. Možná to nebylo konkrétní místo, na kterém by jsme se, jako prorok, najednou octli. Možná to bylo spíš období, chvíle, které jsme prožívali ve svém nitru.

Ten oblak, co nás obklopí, když důvěru, kterou nabídneme, někdo zneužije. Když se se obrátí proti nám, že se chceme někoho zastat nebo pomoci. Když se namáháme pro ostatní a sami na to dojedeme. Když jsme svědky, či účastníky nějaké dobré aktivity a lidská zloba, malost a slepota ji pohřbí. Když narůstá utrpení a trápení lidí okolo nás, v nás.

V takových chvílích se člověk automaticky uzavírá. Stáhne se do sebe, krčí se za zavřenými dveřmi, někdy doslova, jako po Velkém pátku i po Nanebevstoupení učedníci, někdy ve své duši. Možná lituje, možná vzpomíná na tu sílu, která se ho nejdříve dotkla, ale prostor pro ni už ve svém životě nevidí.

Prorok je vyveden na místo plné hrůzy a význam toho biblického obrazu je následně i vysvětlen. Ty pozůstatky lidí, pozůstatky života, ty suché kosti, to jste vy, vzkazuje Hospodin slovy proroka svému lidu. Vy jste ta pláň budící hrůzu a pocit zkázy a zmaru. Už teď. Ne až jednou, až jednou sami zemřete. Říká to živým. Svému lidu přesídlenému do zajetí, unavenému z čekání na změnu, na záchranu. Svě životy v zajetí vidí pohledem stejným, jako je pohled proroka na místo, kam byl přiveden.

Nemáme od nich často daleko. Pláň budící hrůzu můžeme okolo sebe snadno vidět i my. Snadno se její součástí můžeme sami stát. I my můžeme z Božího pohledu být tou děsivou plání. Děje se to, když opakujeme, že nic nemá cenu, že s poctivostí dneska člověk nikam nedojde, že se důvěra nevyplácí. Jsme to my, když máte za to, že žít v pravdě, spravedlivě, věrně a s láskou nejen v soukromí, ale i veřejně, je předem ztracený boj. Když příkyvujeme obecnému přesvědčení, že společenství víry, církve, sboru nemá do budoucna šanci. Jsme to my, když se podíváme všechno dobré, prospěšné a správné, k čemu jsme byli povoláni a co i kvůli nám zůstalo viset, či na bodu mrazu. Když se sami té hrůze a zmaru poddáme, když se v našich myslích a srdcích usadí rezignace.

Ezechiel dostává příležitost uvidět svůj lid, sebe Božím pohledem. Divá se na suché kosti, nahlíží skutečnost takovou, jaká opravdu je. Vidí důsledky lidského úsilí, lidských schopností.

A i my sami stáváme na takových místech, prožíváme taková prozření, ocitáme se v takových situacích. A Bůh touží, abychom pravdivý pohled na sebe ustáli. Nenechává nás v nich samotné. Můžeme počítat s jeho blízkostí a s jeho pomocí. Jako s ním mohl stále počítat i Boží lid.

Také v moji minulosti jsou místa, kdy okolo mě bylo bezútěšné mrtvo a pusto. Možná je pro nás dnes o něco výmluvnější obraz života, či světa, který připomíná rozbombardované město. Ale mohu vyznat, věřím, jako mnozí z vás, že na mé pláni, v mých ruinách zavanul oživující Duch. Že Bůh ve svém Duchu působil a dnes tedy mohu být zde, žiji, dýchám, přemýšlím o Bohu a chválím jeho skutky. Já jsem z těch, kterým Bůh dal, kterým Bůh obnovil život.

Obnova, nový život, vzkříšení... Jako když se Ježíš po velikonoční neděli objevil mezi zavřenými učedníky. Když se jim zjevil, ukázal se jim i se svými ranami na svědectví, že to, co už pohřbili, není mrtvé. Zjevil se a ukázal jim možnost odložit strach, aby jim vrátil naději a obnovil radost. Ukázal jim směr a cestu k novému životu.

Vzkříšený Ježíš za nimi nepřišel, aby jim vykládal tajemství toho, co se děje po smrti, aby odpověděl na otázky, které někdy zajímají i nás a dal nám poznat tajemství času po smrti. Pán Ježíš se učedníkům zjevil proto, aby dal poznat možnosti života. Aby obnovil to, co se zdálo být definitivně mrtvé, jako nereálné, jako beznadějně. Aby vrátil naději do beznaděje, i když jsme zakusili křehkost života.

Jako když se 10 dnů po Nanebevstoupení okolo zavřených, schovaných učedníků zvedá hluk, jakoby vanul silný vítr. Tak, jako začalo hučet, vát v údolí suchých kostí. Něco se děje a něco se začíná hýbat. Něco se děje s nimi, něco jimi začíná hýbat. A pak se ti zavření, čekající zvednou a vykročí. A ti obyčejní a nevzdělaní rybáři jdou mezi lidi a mluví cizí řečí. Svědčí o Ježíši, který vstal z mrtvých, který změnil jejich životy a pak odešel k Otci, ale oni nejsou bez radosti a bez naděje.

Bůh oznamuje vyvedení z údolí zmaru a smrti. To, co nám připadá zabitě a nezměnitelné, díky Bohu osudové a konečné není. I když jsme na cestě víry, i když jsme v životě zranitelní. I když nemáme v životě jenom štěstí a naš cesta nevede jenom od vítězství k vítězství. I když se můžeme ocitnout na těch suchých, vyprahlých pláních, nebo jak často říkáme, na dně. Někdy kvůli naší nevěře, jindy právě kvůli naší věrnosti. Ale právě v takových chvílích smíme poznávat, že naše odhady, naše jistoty, naše schopnosti zdaleka nejsou všechno. Že když je Bůh vedle nás, že když jsme my s ním a on s námi, že není nic ztraceno. Že se díky jeho moci děje něco i tam, kde bychom už nic nečekali, kde to vypadá mrtvě a pustě. Díky Bohu je možné žít jinak. Z jeho moci. A k tomu Bůh učedníky skrze Pána Ježíše, i nás skrze Písmo pozval, když řekl: Přijměte Ducha svatého. K tomu vybízí i nás. Vždyť žijeme v jeho době. Přijměme Ducha Svatého. Protože s Bohem nablízku nejsou žádná naše selhání, ani žádné suché pláně osudové a konečné.

Bůh se Ezechiela zeptal: Zda je možné, aby ty suché kosti ožily? A on neodpovídá sebejistě ani ano ani ne, ale - Panovníku, Hospodine, ty to víš. Moje pocity, moje názory, moje vědomosti, můj pesimismus ani optimismus nejsou rozhodující. Hospodine, ty to víš, co ještě může, nebo nemůže oživnout.

Když si sami klademe otázku, zda ještě je nějaká naděje, když se my nad ruinami našeho života ptáme, zda pro nás ještě je nějaká budoucnost, zda ještě existuje cesta, Ezechielova věrnost a důvěra nám odkrývá řešení. Jeho odpověď se může stát i našim voláním: Já nevím, Bože, nevím si rady vůbec s ničím, já tady stojím uprostřed ruin, kostí. Jsem zdrcena zkázou a nevidím cestu z beznaděje. Ale vím, že Ty víš. Ty máš i teď všechno ve svých rukou, pod kontrolou. Ty dokážeš i to, co já si ani nedokážu představit. Při pohledu na svůj život vidím zmar a smrt, ale Ty můžeš vidět něco jiného – začátek, nový začátek.

Obnova života, vzkříšení se, sestry a bratři, může týkat všech ran, které díky lásce a důvěře můžeme v životě utržit. Nemůže nastat bez důvěry, která před nebezpečím zranění neuhýbá, která se vydá na cestu víry i s rizikem, že nějakou tu ránu utržíme.

Když do života člověka zasáhne Bůh, vykolejuje nás to ze zaběhnutých zvyklostí a postupů. Dá se říci, že Boží moc přináší nejistotu do našich pozemských jistot. A to nám nedělá zas tak dobře. Není příjemné ztrácet půdu pod nohama. Nemít věci pod kontrolou. Ale události a dopady seslání Svatého Ducha nás učí, že přijetím nejistoty získáme mnohem víc než křečovitým držetím pozemských jistot. Když se odevzdáme Boží moci, pak se učíme počítat i s nejistotou v našich pozemských věcech. Na druhou stranu ale můžeme počítat s Bohem, který je při nás. S Bohem, který je jistý, pevný a stálý. Ve svém Duchu mezi námi vane, působí v nás.

Mohou kosti na pláních tohoto světa ožít? Díky svědectví velikonoční neděle a po seslání Ducha Svatého můžeme v odvážné naději víry odpovědět: Ano, mohou. Již mnoho krát suché pláně ožily, a ještě jistě ožijí! Pane a Bože náš, ty to víš!